

GenderEd

MOKOMOJI MEDŽIAGA MOKYTOJAMS IR KARJEROS KONSULTANTAMS

Funded by
the European Union

CYPRUS
FAMILY
PLANNING
ASSOCIATION

MOTERŲ
INFORMACIJOS
CENTRAS

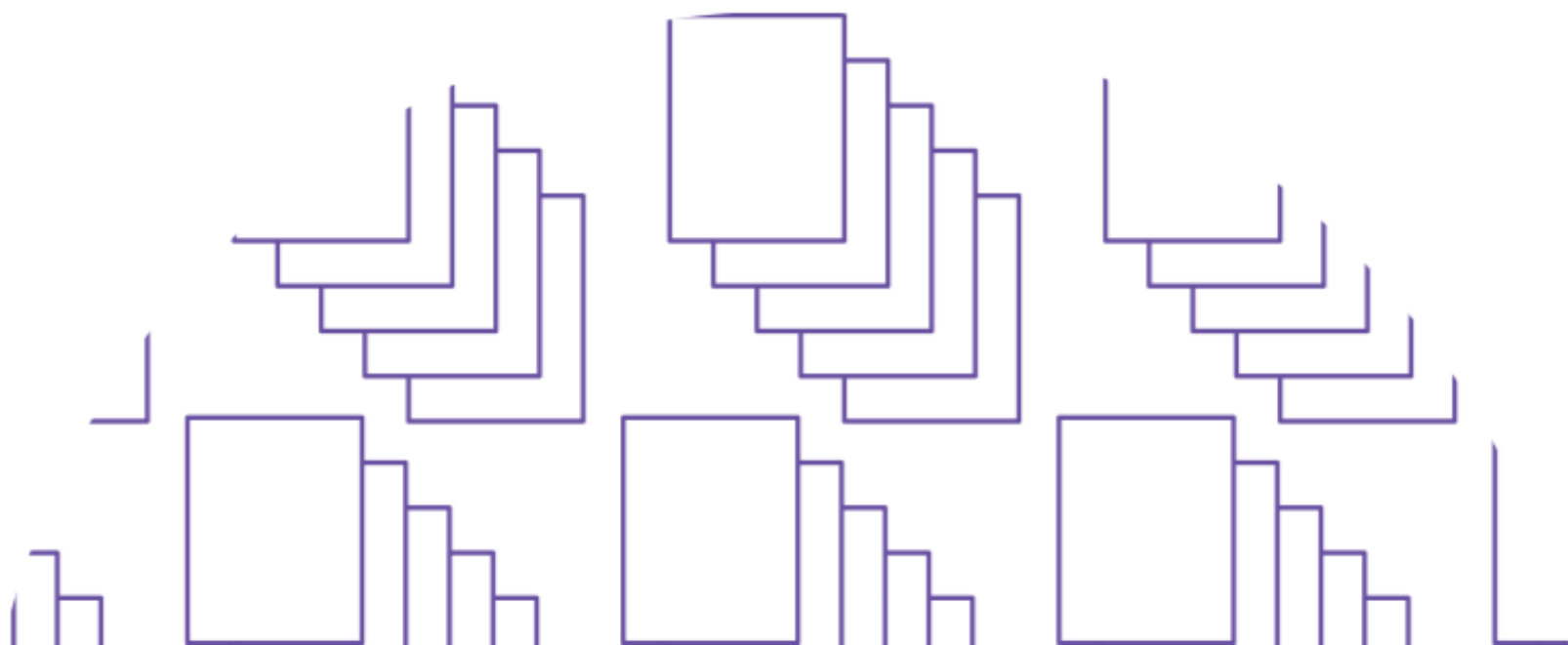

ASSOCIAZIONE
CENTRO
DUEMENSILE
DONNA
MODENA

Teorinė
Informacija

LYTIS IR ŠVIETIMAS

Lyčių stereotipai švietime ir profesiniame orientavime

Turinys

IVADAS	4	3	NELYGYBĖS APRAIŠKOS DARBO RINKOJE	29
1 LYČIŲ ŠABLONAI IR STEREOTIPAI	5	3.1	Lyčių nelygybės apraiškos darbo rinkoje	29
1.1. Kas yra lytis	5	3.2	Moteriškos ar vyriškos profesijos? Lyčių dimensija renkantis karjerą	31
1.2. Vyriškumas ir moteriškumas	5	3.3	Horizontalioji profesinė segregacija	32
1.3. Ką reiškia augti mergaite arba berniuku	6	3.4	Vertikaliąją profesinę segregaciją: atstovavimas moterims sprendimų priėmimo pareigose	32
1.4. Lyčių stereotipai, diskriminacija ir smurtas lyties pagrindu	8	3.5	Lyčių segregacija priežiūros sektoriuje: darbo ir asmeninio gyvenimo derinimas	33
1.5. Lyčių stereotipai mokyklos aplinkoje	10	3.6	Darbo užmokesčio skirtumai	34
1.6. Lyčių šablonų „laužymas“	13	3.7	Pokyčius skatinantys veiksniai	36
1.7. Naudingi pasiūlymai (įgūdžiai ir patarimai): lyčių stereotipų griovimas mokyklos aplinkoje vykdamas į ugdymo planą įtrauktą ir neįtrauktą veiklą	14	3.8	Teisės aktų sistema, kuri skatina profesinės diskriminacijos panaikinimą	36
2 Lyčių lygybė ir lygios lyčių galimybės – (NE)LYGYBĖ	16	4	JAUNIMO STUDIJŲ IR PROFESIJOS PASIRINKIMAS	37
2.1 Lytis, galia ir patriarchalinės visuomenės	16	4.1	Lyčių dimensija mokiniams renkantis studijas	37
2.2 Lyčių (ne)lygybė	17	4.2	Kodėl taip mažai moterų renkasi gamtos mokslus?	38
2.3 Lyčių nelygybė Lietuvos švietime	18	4.3	Vyrai su priežiūra susijusiose profesijose	40
2.4 Lyčių aspekto integravimas Lietuvoje	23	4.4	Tėvų keliami lūkesčiai skirtingų lyčių paaugliams renkantis profesiją	42
2.4.1. Lyčių lygybės teisinis reglamentavimas	23	4.5	Įgūdžiai ir patarimai: skatinti rinktis profesiją išeinant už lyčių „dėžučių“ ribų	43
2.4.2. Švietimo ir mokslo ministerijos vykdomos programos lyčių lygybės atžvilgiu	25			
2.4.3. Mokyklų ugdymo programos	27			
2.4.4. Įgūdžiai ir patarimai: kaip pasiekti lyčių lygybę mokyklos aplinkoje	28			
			BIBLIOGRAFIJA	45

1 lentelė

Moterų ir vyrų išsilavinimo lygis Lietuvoje 2017 m., %
(15 metų amžiaus ir vyresni)

Išsilavinimas	Moterys	Vyrai
Aukštas (aukštesnysis, aukštasis)	34,8	26,5
Vidutinis (pagrindinis su prof. kvalifikacija, vidurinis, vidurinis su prof. kvalifikacija, spec. vidurinis)	47,8	57,0
Žemas (pagrindinis ir žemesnis)	17,4	16,5

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

2017 - 2018 mokslo metų pradžioje kolegijose bei universitetuose studijavo daugiau moterų nei vyrų, o profesinio mokymo mokyklose – daugiau vyrų (2 lentelė).

2 lentelė

Besimokantys mokymo įstaigose 2017-2018 mokslo metų pradžioje, %

Mokymo įstaigos	Moterys	Vyrai
Bendrojo ugdymo mokyklos	49,2	50,8
Profesinio mokymo įstaigos	42,5	57,5
Kolegijos	54,2	45,8
Universitetai	57,4	42,6

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Švietimo
Programa

LYTIS IR ŠVIETIMAS

Lyčių stereotipai švietime ir profesiniame orientavime

Turinys

IVADAS	4
A. PROGRAMOS LYTIS IR ŠVIETIMAS	
IGYVENDINIMAS	6
A1. Apie programą glaustai.....	6
A2. Tikslinė grupė.....	7
A3. Patirtinis mokymasis.....	7
A4. Programos struktūra ir trukmė.....	7
A5. Į ką reikia atsižvelgti prieš pradėdant įgyvendinti programą.....	8
A6. Pasiruošimas įgyvendinimui.....	8
A7. Švietimo programos sudarymas.....	9
A8. Švietimo programos vertinimas.....	10
A9. Pavyzdinė švietimo programa.....	11
1 teminė sritis: LYTIS IR LYČIŲ STEREOTIPAI	12
Teminės srities „Lytis ir lyčių dėžutės“ užduočių pagrindinės žinutės.....	12
1.1 užduotis: pagrindinės taisyklės. Palaikančios ir saugios aplinkos sukūrimas.....	14
1.2 užduotis: lyčių dėžutė.....	16
1.3 užduotis: laivo sudužimas (Ar teisės turi lytį?).....	19
1.4 užduotis: užbaikite sakinius (lyčių stereotipai mokyklos aplinkoje).....	22
2 teminė sritis: LYČIŲ (NE)LYGYBĖ	24
Teminės srities „Lyčių lygybė“ užduočių pagrindinės žinutės.....	24
2.1 užduotis: patriarchalinės visuomenės per amžius.....	26
2.2 užduotis: lyčių nelygybė Europos šalyse.....	28
3 teminė sritis: LYTIS IR DARBO RINKA	33
Teminės srities „Lytis ir darbo rinka“ užduočių svarbiausios žinutės.....	33
3.1 užduotis: ženkite žingsnį į priekį.....	35
3.2 užduotis: skirtingi atlyginimai.....	42
3.3 užduotis: ar Džekas ir Džesika turės tokias pat galimybes siekti karjeros?.....	51
3.4 užduotis: ką priimtumėte į darbą?.....	55
4 teminė sritis: JAUNIMO IŠSILAVINIMO	
GALIMYBIŲ PASIRINKIMO PLĖTRA	60
Teminės srities „Jaunimo išsilavinimo galimybių pasirinkimo plėtra“ užduočių pagrindinės žinutės..	60
4.1 užduotis: ką man pasirinkti?.....	62
4.2 užduotis: kas aš esu?.....	68
4.3 užduotis: mano gyvenimas po 15 metų.....	75
5 teminė sritis: MOKINIŲ IR TĖVŲ	
INFORMUOTUMO DIDINIMO IR INFORMACIJOS .	
SKLAIDOS VEIKLA	77
1. Mokinių projektai.....	77
2. Informacinės / karjeros dienos mokiniams.....	78
3. Mokinių išvykos į darbovietes.....	79
4. Informaciniai seminarai tėvams / globėjams.....	80
BIBLIOGRAFIJA	81
PRIEDAI	82

1.1 užduotis: pagrindinės taisyklės. Palaikančios ir saugios aplinkos sukūrimas

Pritaikyta ir parengta pagal vadovą „GEAR Against IPV“, III tomas, 39 p.; tekstą galite rasti adresu <http://www.gear-ipv.eu/educational-material/master-package>.

Trukmė:
25 minutės

Mokymosi tikslai

- Kurti palaikančią ir palankią aplinką jauniems žmonėms laisvai, atvirai ir patogiai dalytis mintimis ir nuomone.
- Kurti saugią ir pagarbią aplinką, kurioje jaunimas galėtų nagrinėti asmeninius įsitikinimus ir suvokimą, apmąstyti savo elgesį, ginčyti esamas normas, nesutikti su kito nuomone, rasti bendrumų ir skirtumų, nesibaimindami tapti pažeidžiami arba sulaukti neigiamos kritikos.

Priemonės

- Kortelės su raidėmis K-O-M-A-N-D-A, po vieną raidę kiekvienoje kortelėje.
- Konferencinis bloknatas su žymikliais.
- Lipnioji juosta sutarčiai prilipdyti ant sienos.

Siūloma veiklos eiga

1. Įvadas. Prieš pradėdami, siūlome kartu sudaryti gaires arba sutartį, kurios laikysimės vykdydami šią švietimo programą. Gairėmis arba taisyklėmis siekiama užtikrinti, kad jaustumės patogiai dalyvaudami grupės veikloje ir saugūs šioje erdvėje, kad galėtume laisvai dalytis mintimis ir nuomone. Surašysime grupės sutartį, kurioje bus išdėstytos visos taisyklės / gairės, kad prireikus galėtume jomis pasiremti

**MOTERŲ
INFORMACIJOS
CENTRAS**

S.Konarskio g. 49 808 kab. LT-03123,
Vilnius, Lietuva

Tel: +370 5 2629 003

mic@lygus.lt

www.moteruinformacijoscentras.lt

Facebook: Moterų informacijos centras

www.lygus.lt